

**Sinteza deciziilor pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în luna
martie 2018**

Domeniul	Decizii CJUE
Apropierea legislațiilor	<p><u>Cauza C-557/16, Astellas Pharma</u> - Articolul 28 și articolul 29 alineatul (1) din Directiva 2001/83/CE de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2012/26/UE, trebuie interpretate în sensul că, în cadrul unei proceduri descentralizate de autorizare de introducere pe piață a unui medicament generic, autoritatea competentă a unui stat membru în cauză în această procedură nu poate determina ea însăși punctul de plecare al perioadei de protecție a datelor medicamentului de referință la adoptarea, în temeiul articolului 28 alineatul (5) din această directivă, a deciziei sale privind introducerea pe piață a respectivului medicament generic în acest stat membru.</p> <p>Articolul 10 din Directiva 2001/83, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2012/26, coroborat cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretat în sensul că o instanță a unui stat membru în cauză într-o procedură descentralizată de autorizare de introducere pe piață, sesizată cu o acțiune formulată de titularul autorizației de introducere pe piață a medicamentului de referință împotriva deciziei de autorizare de introducere pe piață a unui medicament generic în acest stat membru luată de autoritatea competentă a acestuia, este competentă să controleze determinarea punctului de plecare al perioadei de protecție a datelor medicamentului de referință. În schimb, această instanță nu este competentă să verifice dacă autorizația de introducere pe piață inițială a medicamentului de referință acordată în alt stat membru a fost acordată în conformitate cu această directivă.</p>
Spațiul de libertate, securitate și justiție	<p><u>Cauza C-558/16, Mahnkopf</u> - Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 650/2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor trebuie interpretat în sensul că intră în domeniul de aplicare al regulamentul menționat o dispoziție națională care prevede, la decesul unuia dintre soți, o compensare forfetară a creșterii patrimoniale care intră sub incidența comunității legale prin majorarea cotei-părți succesoriale a soțului supraviețuitor.</p>
Drepturi fundamentale	<p>Hotărârile în cauzele <u>C-524/15, Menci</u>, <u>C-537/16, Garlsson Real Estate și alții</u> și <u>cauzele conexe C-596/16 și C-597/16, Di Puma și Zecca</u> - Principiul <i>ne bis in idem</i> poate fi restrâns în scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii și a piețelor financiare ale acesteia. Totuși, o astfel de restrângere nu trebuie să depășească ceea ce este strict necesar pentru îndeplinirea acestor obiective.</p> <p>Comunicatul de presă este disponibil pe site-ul www.curia.europa.eu.</p>
Cooperare judiciară în materie civilă și comercială	<p><u>Cauza C-64/17, Saey Home & Garden</u> - Articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că, sub rezerva verificărilor pe care trebuie să le efectueze instanța de trimitere, o clauză atributivă de competență stipulată în condițiile generale de vânzare menționate în facturile emise de una dintre părțile contractante nu îndeplinește cerințele acestei dispoziții.</p>

	<p>Articolul 7 punctul 1 din Regulamentul nr. 1215/2012 trebuie interpretat în sensul că instanța competentă, în temeiul acestei dispoziții, să judece o cerere de despăgubire în legătură cu rezilierea unui contract de concesiune comercială, încheiat între două societăți care au sediile și care își desfășoară activitatea în state membre diferite, pentru comercializarea de produse pe piața națională a unui al treilea stat membru, pe teritoriul căruia niciuna dintre aceste societăți nu dispune de o sucursală sau de o unitate, este cea din statul membru în care se găsește locul prestării principale a serviciilor, așa cum rezultă din dispozițiile contractului, precum și, în lipsa unor astfel de dispoziții, cel al executării efective a contractului menționat, iar în cazul imposibilității de a-l determina pe acest temei, cel al domiciliului prestatorului.</p> <p><u>Cauza C-560/16, E.ON Czech Holding</u> - Articolul 22 punctul 2 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că o acțiune care are ca obiect verificarea caracterului rezonabil al compensației pe care trebuie să o plătească acționarul principal al unei societăți acționarilor minoritari ai acesteia în cazul unui transfer obligatoriu al acțiunilor lor către acest acționar principal este de competența exclusivă a instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia are sediul această societate.</p> <p><u>Cauzele conexate C-274/16, C-447/16 și C-448/16, flightright</u> - Articolul 5 punctul 1 litera (b) a doua liniuță din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că nu se aplică unui pârât domiciliat într-un stat terț.</p> <p>Articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că noțiunea „materie contractuală” acoperă acțiunea în despăgubire a pasagerilor aeriени pentru întârzierea prelungită a unui zbor cu legătură, îndreptată, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 261/2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91, împotriva unui operator efectiv de transport aerian care nu este cocontractantul pasagerului în cauză.</p> <p>Articolul 5 punctul 1 litera (b) a doua liniuță din Regulamentul nr. 44/2001 și articolul 7 punctul 1 litera (b) a doua liniuță din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretate în sensul că, în cazul unui zbor cu legătură, constituie „locul de executare” a zborului respectiv, în sensul acestor dispoziții, locul de sosire a celui de al doilea zbor, atunci când transportul pe ambele zboruri se efectuează de către doi operatori de transport aerian diferiți, iar acțiunea în despăgubire pentru întârzierea prelungită a acestui zbor cu legătură în sensul Regulamentului nr. 261/2004 se întemeiază pe un incident care a avut loc în timpul primului dintre zborurile respective, efectuat de un operator de transport aerian care nu este cocontractantul pasagerilor în cauză.</p> <p><u>Comunicatul de presă</u> este disponibil pe site-ul www.curia.europa.eu.</p>
<p>Libera circulație a lucrătorilor</p>	<p><u>Cauza C-575/16, Comisia/Republica Cehă</u> - Prin impunerea unei condiții de naționalitate pentru accesul la profesia de notar, Republica Cehă a încălcat obligațiile care îi revin în temeiul articolului 49 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.</p>
<p>Libera prestare a serviciilor, drept de stabilire</p>	<p><u>Cauza C-297/16, CMVRO</u> - Articolul 15 din Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care prevede, în favoarea medicilor veterinari, o exclusivitate a comercializării</p>

	<p>cu amănuntul și a utilizării produselor biologice, a antiparazitelor de uz special și a medicamentelor de uz veterinar.</p> <p>Articolul 15 din Directiva 2006/123 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care impune deținerea în exclusivitate de către unul sau mai mulți medici veterinari a capitalului social al unităților care comercializează cu amănuntul medicamente de uz veterinar.</p> <p><u>Cauzele conexate C-327/16 și C-421/16, Jacob și alții</u> - Articolul 8 din Directiva 90/434/CEE privind regimul fiscal comun care se aplică fuziunilor, scindărilor, cesionării de active și schimburilor de acțiuni între societățile din diferite state membre, astfel cum a fost modificată prin Actul privind condițiile de aderare a Regatului Norvegiei, a Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei, adaptat prin Decizia 95/1/CE, trebuie interpretat în sensul că nu se opune legislației unui stat membru în temeiul căreia plusvaloarea rezultată dintr-o operațiune de schimb de titluri care intră sub incidența acestei directive este constatată cu ocazia acestei operațiuni, însă impozitarea sa este amânată până în anul în cursul căruia intervine evenimentul care pune capăt acestei amânări a impozitării, în speță cesiunea titlurilor primite în schimb.</p> <p>Articolul 8 din Directiva 90/434, astfel cum a fost modificat prin Actul privind condițiile de aderare a Regatului Norvegiei, a Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei, adaptat prin Decizia 95/1, trebuie interpretat în sensul că nu se opune legislației unui stat membru care prevede impozitarea plusvalorii aferente unei operațiuni de schimb de titluri, aflată în regim de amânare a impozitării, la momentul cesiunii ulterioare a titlurilor primite în schimb, deși această cesiune nu intră în competența fiscală a acestui stat membru.</p> <p>Articolul 49 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că se opune legislației unui stat membru care, într-o situație în care cesiunea ulterioară a unor titluri primite în schimb nu intră în competența fiscală a acestui stat membru, prevede impozitarea plusvalorii aflate în regim de amânare cu ocazia acestei cesiuni fără a ține seama de o eventuală pierdere realizată cu această ocazie, deși se ține seama de o asemenea pierdere atunci când contribuabilul deținător de titluri are reședința fiscală în statul membru respectiv la data cesiunii menționate. Revine statelor membre, cu respectarea dreptului Uniunii și îndeosebi a libertății de stabilire, sarcina să prevadă modalități referitoare la deducerea și la calculul acestei pierderi.</p>
<p>Libera circulație a mărfurilor</p>	<p><u>Cauza C-76/17, Petrotel-Lukoil și Georgescu</u> - Dreptul Uniunii, în particular articolul 30 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, trebuie interpretat în sensul că un contribuabil care a suportat efectiv sarcina unei taxe cu efect echivalent contrare acestui articol trebuie să poată obține rambursarea sumelor plătite cu acest titlu, chiar și într-o situație în care mecanismul de plată a taxei a fost conceput, în legislația națională, astfel încât această taxă să fie repercutată asupra consumatorului.</p>
<p>Libera circulație a capitalurilor</p>	<p><u>Cauzele conexate C-52/16 și C-113/16, SEGRO și alții</u> - Articolul 63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia drepturile de uzufruct constituite anterior asupra unor terenuri agricole, ai căror titulari nu au calitatea de rudă apropiată a proprietarului acestor terenuri, se sting de plin drept și, în consecință, sunt radiate din cărțile funciare.</p> <p><u>Comunicatul de presă</u> este disponibil pe site-ul www.curia.europa.eu.</p>
<p>Servicii de plată</p>	<p><u>Cauza C-568/16, Rasool</u> - Articolul 4 punctul 3 din Directiva 2007/64/CE privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, coroborat cu punctul 2 din anexa la aceasta, trebuie interpretat în sensul că un serviciu de retragere de numerar oferit clienților de un operator de săli de jocuri prin intermediul unor terminale multifuncționale instalate în</p>

	<p>săliile respective nu constituie un „serviciu de plată” în sensul acestei directive atunci când operatorul nu efectuează nicio operațiune asupra conturilor de plăți ale clienților respectivi și când activitățile pe care le desfășoară cu această ocazie se limitează la punerea la dispoziție a acestor terminale, precum și la aprovizionarea lor cu numerar.</p>
Fiscalitate	<p><u>Cauza C-159/16, Dobre</u> - Articolele 167-169 și 179, articolul 213 alineatul (1), articolul 214 alineatul (1) și articolul 273 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care permite administrației fiscale să îi refuze unei persoane impozabile dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată atunci când se stabilește că, din cauza neîndeplinirii obligațiilor care i se reproșează acesteia din urmă, administrația fiscală nu a putut să dispună de datele necesare pentru a stabili că sunt îndeplinite cerințele de fond care dau drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată achitate în amonte de persoana impozabilă menționată sau că aceasta din urmă a acționat în mod fraudulos pentru a putea beneficia de dreptul respectiv, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.</p> <p><u>Cauza C-31/17, Cristal Union</u> - Articolul 14 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2003/96/CE privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității trebuie interpretat în sensul că scutirea obligatorie prevăzută la această dispoziție se aplică produselor energetice utilizate pentru a produce electricitate atunci când aceste produse sunt utilizate pentru producerea combinată de electricitate și de căldură, în sensul articolului 15 alineatul (1) litera (c) din această directivă.</p> <p><u>Cauza C-533/16, Volkswagen</u> - Dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că se opune reglementării unui stat membru în temeiul căreia, în împrejurarea în care taxa pe valoarea adăugată (TVA) a fost facturată persoanei impozabile și a fost plătită de aceasta după mai mulți ani de la livrarea bunurilor în cauză, beneficiul dreptului de rambursare a TVA este refuzat pentru motivul că termenul de decădere prevăzut de reglementarea menționată pentru exercitarea acestui drept ar fi început să curgă la data livrării bunurilor și ar fi expirat înainte de introducerea cererii de rambursare.</p>
Antidumping	<p><u>Cauza C-256/16, Deichmann</u> - Examinarea întrebării adresate nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/223 de stabilire a unei proceduri pentru evaluarea anumitor cereri de acordare a tratamentului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață și a tratamentului individual depuse de către producători-exportatori din China și din Vietnam și de punere în aplicare a Hotărârii Curții de Justiție în cauzele conexe C-659/13 și C-34/14.</p>
Politică socială	<p><u>Cauzele conexe C-133/17 și C-134/17, Podilă și alții</u> - Articolul 114 alineatul (3) și articolele 151 și 153 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, precum și Directiva 89/391/CEE privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă, trebuie interpretate în sensul că nu se aplică unei reglementări naționale care stabilește termene stricte și proceduri care nu permit instanțelor naționale să reexamineze sau să stabilească încadrarea activităților desfășurate de lucrători în diferite grupe de risc, pe baza căreia se calculează pensiile pentru limită de vârstă ale acestor lucrători.</p> <p><u>Cauza C-651/16, DW</u> - Articolul 45 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru care, pentru a stabili baza de contribuție medie la asigurare care servește la calcularea</p>

cuantumului alocației de maternitate, asimilează lunile din perioada de referință în care persoana respectivă a lucrat pentru o instituție a Uniunii și în care nu a fost afiliată la sistemul de securitate socială al acestui stat membru cu o perioadă de inactivitate și le aplică baza de contribuție medie stabilită în statul membru menționat, ceea ce are ca efect reducerea substanțială a cuantumului alocației de maternitate acordate acestei persoane față de cel la care ar fi avut dreptul dacă ar fi desfășurat o activitate profesională numai în acel stat membru.

Cauza C-482/16, Stollwitzer - Articolul 45 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, precum și articolele 2, 6 și 16 din Directiva 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care, pentru a pune capăt unei discriminări pe motive de vârstă, apărută ca urmare a aplicării unei reglementări naționale care lua în calcul, în vederea încadrării lucrătorilor unei întreprinderi în baremul de salarizare, numai perioadele de activitate realizate după împlinirea vârstei de 18 ani, elimină, în mod retroactiv și în privința tuturor acestor lucrători, respectiva limită de vârstă, dar permite numai luarea în calcul a experienței dobândite în cadrul unor întreprinderi care își desfășoară activitatea în același sector economic.

Cauza C-551/16, Klein Schiphorst - Articolul 64 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei măsuri naționale prin care se impune instituției competente să respingă de principiu orice cerere de prelungire a perioadei de export al ajutorului de șomaj după expirarea termenului de trei luni, cu excepția cazului în care instituția respectivă consideră că respingerea acestei cereri ar conduce la un rezultat nerezonabil.

Cauza C-494/16, Santoro - Clauza 5 din Acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat la 18 martie 1999, anexa Directivei 1999/70/CE privind Acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată, încheiat între CES, UNICE și CEEP, trebuie interpretată în sensul că nu se opune unei reglementări naționale care:

- pe de o parte, nu sancționează folosirea abuzivă de către un angajator din sectorul public a unor contracte pe durată determinată succesive prin plata către lucrătorul în cauză a unei indemnizații menite să compenseze netransformarea raportului de muncă pe durată determinată într-un raport de muncă pe durată nedeterminată, dar,
- pe de altă parte, prevede acordarea unei indemnizații cuprinse între 2,5 și 12 salarii lunare corespunzătoare ultimei remunerații a lucrătorului respectiv, cu posibilitatea acestuia din urmă de a obține repararea integrală a prejudiciului prin demonstrarea, pe cale de prezumție, a pierderii unor oportunități de a găsi un loc de muncă sau a faptului că, în cazul în care ar fi fost organizat în mod legal un concurs de recrutare, el l-ar fi promovat,

cu condiția ca respectiva reglementare să fie însoțită de un mecanism sancționatoriu efectiv și disuasiv, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere.

Cauza C-431/16, Blanco Marqués - O dispoziție națională potrivit căreia suplimentul la pensia pentru incapacitate permanentă totală se suspendă pe perioada în care beneficiarul acestei pensii încasează o pensie pentru limită de vârstă în alt stat membru sau în Elveția constituie o dispoziție privind reducerea, în sensul articolului 12 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității,

	<p>în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 592/2008.</p> <p>Articolul 46a alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 592/2008, trebuie interpretat în sensul că noțiunea „legislația primului stat membru” trebuie înțeleasă ca incluzând interpretarea dată unei dispoziții legislative naționale de o instanță națională supremă.</p> <p>Un supliment la pensia pentru incapacitate permanentă totală acordat unui lucrător în temeiul legislației unui stat membru, precum cea mai sus menționată, și o pensie pentru limită de vârstă dobândită de același lucrător în Elveția trebuie considerate ca fiind de aceeași natură în sensul Regulamentului nr. 1408/71, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 592/2008.</p> <p>Articolul 46b alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul nr. 118/97, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 592/2008, trebuie interpretat în sensul că o regulă națională pentru prevenirea cumulului, cum este cea care rezultă din articolul 6 din Decretul 1646/1972 din Regatul Spaniei, nu este aplicabilă unei prestații calculate în conformitate cu articolul 46 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din regulamentul respectiv, în cazul în care această prestație nu este menționată în partea D din anexa IV la același regulament.</p> <p>Comunicatul de presă este disponibil pe site-ul www.curia.europa.eu.</p>
<p>Mediu</p>	<p>Cauza C-104/17, Cali Esprou - Articolul 15 din Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje și principiul denumit „poluatorul plătește” pe care îl pune în aplicare nu se opun unei reglementări naționale care impune o contribuție unui agent economic care nu intervine asupra ambalajelor pe care le introduce pe piață, calculată în funcție de diferența de greutate dintre, pe de o parte, cantitatea de deșeuri de ambalaje corespunzătoare obiectivelor minime de valorificare energetică și de valorificare prin reciclare și, pe de altă parte, cantitatea de deșeuri de ambalaje efectiv valorificate sau reciclate.</p> <p>Cauza C-470/16, North East Pylon Pressure Campaign și Sheehy - Articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului trebuie interpretat în sensul că cerința ca anumite proceduri judiciare să nu aibă un cost prohibitiv se aplică unei proceduri în fața unei instanțe dintr-un stat membru în cadrul căreia se stabilește dacă o cale de atac poate fi autorizată în cursul unei proceduri de autorizare a unei amenajări, <i>a fortiori</i> în cazul în care acest stat membru nu a stabilit etapa în care poate fi introdusă o cale de atac.</p> <p>Atunci când un reclamant invocă atât motive întemeiate pe nerespectarea normelor de participare a publicului la luarea deciziilor în materie de mediu, cât și motive întemeiate pe nerespectarea altor norme, cerința ca anumite proceduri judiciare să nu aibă un cost prohibitiv, prevăzută la articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2011/92, se aplică doar cheltuielilor aferente părții din calea de atac care se întemeiază pe nerespectarea normelor privind participarea publicului.</p> <p>Articolul 9 alineatele (3) și (4) din Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998 și aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2005/370/CE, trebuie interpretat în sensul că, pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii în materie de mediu, cerința ca anumite proceduri judiciare să nu aibă un cost prohibitiv se aplică părții unei căi de atac care nu ar fi acoperită de aceeași cerință așa cum decurge aceasta, în temeiul Directivei 2011/92, din paragraful anterior, în măsura în care reclamantul ar solicita în cadrul</p>

	<p>acestei părți să se asigure respectarea dreptului național al mediului. Prevederile menționate nu au un efect direct, însă revine instanței naționale sarcina de a da dreptului procesual intern o interpretare care să fie, în cea mai mare măsură posibilă, conformă cu acestea.</p> <p>Un stat membru nu poate deroga de la cerința conform căreia costul anumitor proceduri nu trebuie să fie prohibitiv, impusă de articolul 9 alineatul (4) din Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu și de articolul 11 alineatul (4) din Directiva 2011/92, atunci când o cale de atac este considerată nereserioasă ori vexatorie sau în lipsa unei legături între presupusa încălcare a dreptului național al mediului și o daună cauzată acestuia din urmă.</p>
<p>Achiziții publice</p>	<p><u>Cauza C-9/17, Tirkkonen</u> - Articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii trebuie interpretat în sensul că nu constituie un contract de achiziții publice în sensul acestei directive un sistem de consiliere agricolă prin care o entitate publică reține toți operatorii economici care îndeplinesc cerințele de aptitudine impuse prin cererea de ofertă și care au promovat examenul menționat în cererea de ofertă în cauză, chiar dacă niciun nou operator nu poate fi acceptat pe durata de valabilitate limitată a acestui sistem.</p>
<p>Proprietate intelectuală și industrială</p>	<p><u>Cauza C-395/16, DOCERAM</u> - Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 6/2002 privind desenele sau modelele industriale comunitare trebuie interpretat în sensul că, pentru a se aprecia dacă unele caracteristici ale aspectului unui produs sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a acestuia, trebuie stabilit că această funcție tehnică este singurul factor care a determinat respectivele caracteristici, existența unor desene sau modele industriale alternative nefiind determinantă în această privință.</p> <p>Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că, pentru a determina dacă caracteristicile aspectului unui produs sunt impuse exclusiv de funcția tehnică a acestuia, în sensul acestei dispoziții, instanța națională trebuie să țină seama de toate circumstanțele obiective relevante ale fiecărei spețe. Pentru aceasta, nu este necesar să se întemeieze pe percepția unui „observator obiectiv”.</p>
<p>Investiții</p>	<p><u>Cauza C-688/15, Anisimovienė și alții</u> - Pe de o parte, dispozițiile Directivei 97/9/CE privind sistemele de compensare pentru investitori și, pe de altă parte, cele ale Directivei 94/19/CE privind sistemele de garantare a depozitelor, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/14/CE, trebuie să fie interpretate în sensul că creanțele care se raportează la fonduri debitate din conturi deținute de particulari la o instituție de credit și creditate în conturi deschise în numele instituției respective, în cadrul subscrierii de valori mobiliare viitoare al căror emitent urma să fie aceasta, în cazul în care emisiunea acestor valori nu a fost în cele din urmă efectuată din cauza falimentului instituției menționate, intră atât sub incidența sistemelor de compensare a investitorilor prevăzute de Directiva 97/9, cât și sub incidența sistemelor de garantare a depozitelor prevăzute de Directiva 94/19.</p> <p>Articolul 2 alineatul (3) din Directiva 97/9 trebuie să fie interpretat în sensul că, într-o situație în care creanțele intră atât sub incidența sistemelor de garantare a depozitelor prevăzute de Directiva 94/19, cât și sub incidența sistemelor de compensare a investitorilor prevăzute de Directiva 97/9 și în care legiuitorul național nu a direcționat astfel de creanțe către un sistem prevăzut de una sau de cealaltă dintre aceste directive, instanța sesizată nu poate să decidă ea însăși, în temeiul acestei dispoziții, sistemul de care pot beneficia titularii creanțelor menționate. În schimb, într-o asemenea situație, aceștia din urmă trebuie să aleagă să fie compensați de unul sau de celălalt dintre sistemele prevăzute de dreptul național pentru punerea în aplicare a celor două directive.</p>

	<p>Pe de o parte, articolul 1 punctul 1 din Directiva 94/19, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/14, și, pe de altă parte, articolul 1 punctul 4, precum și articolul 2 alineatul (2) al doilea paragraf din Directiva 97/9 trebuie să fie interpretate în sensul că pot fi invocate de particulari în fața instanței naționale în susținerea cererilor de compensare formulate împotriva unei întreprinderi publice responsabile, într-un stat membru, de sistemele de garantare a depozitelor și de compensare a investitorilor.</p>
<p>Tratate bilaterale de investiții</p>	<p><u>Cauza C-284/16, Achmea</u> - Articolele 267 și 344 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că se opun unei dispoziții cuprinse într-un acord internațional încheiat între state membre, precum articolul 8 din Acordul privind promovarea și protecția reciprocă a investițiilor între Regatul Țărilor de Jos și Republica Federală Cehă și Slovacă, potrivit căruia un investitor din unul dintre aceste state membre, în cazul unui litigiu referitor la investiții în celălalt stat membru, poate introduce o procedură împotriva acestui din urmă stat membru în fața unui tribunal arbitral, a cărui competență acest stat membru s-a obligat să o accepte.</p> <p><u>Comunicatul de presă</u> este disponibil pe site-ul www.curia.europa.eu.</p>
<p>Dispoziții instituționale</p>	<p><u>Cauza T-540/15, Capitani</u> - În principiu, Parlamentul European trebuie să acorde accesul la documentele privind trilogurile în curs, în urma unei cereri exprese în acest sens. Lucrările trilogurilor constituie o etapă decisivă a procedurii legislative.</p>